

Interpellation S – Jämlik rehabilitering av cancerpatienter i Region Gävleborg?

Hur väl ett samhälle fungerar speglas i barnens levnadsvillkor. Det är hos barnen och i deras villkor man ser framtiden växa fram.

Barns hälsa påverkas av familjebakgrunden. Barn med hög socioekonomisk status har 40–45 procent lägre sannolikhet att bli inskrivna på sjukhus än barn med låg socioekonomisk status. För psykisk ohälsa ligger skillnaden på 60 procent, för skador och förgiftningar mellan 30 och 40 procent. Effekten är något starkare för flickor än för pojkar och blir starkare i tonåren, och då särskilt för psykisk ohälsa. Barn som lever under ekonomisk utsatthet löper 131 procent högre risk att dö under barndomen, vilket motsvarar knappt 24 barn fler per 100 000 barn. Den sociala skillnaden är stabil över tiden.

Enligt Cancerfonden har Sverige hamnat efter jämförbara länder när det gäller såväl cancerforskning som att stärka och utveckla insatserna för att förebygga cancer och öka överlevnaden. Organisationen menar också Sverige presterar sämre avseende rehabiliteringen av alla de som lever med, eller har haft, cancer. Inte minst påtalas att rehabiliteringen sker väldigt ojämnt mellan regionerna och mellan olika socioekonomiska grupper inom regionerna. Det handlar om stöd och hjälp att hantera både psykiska, fysiska och existentiella problem samt om att återgå i arbete eller studier. Problematiken gäller särskilt för barn och ungdomar. Organisationen Ung cancer bekräftar problemen med en eftersatt rehabilitering för unga cancerpatienter. Man beskriver att det psykiska lidandet är stort, att många sitter hemma, blir isolerade och mår dåligt.

Både Cancerfonden och Ung cancer pekar således på att rehabiliteringen för unga cancerpatienter måste anpassa och utveckla alla stödjande insatser runt patienten. Efter påfrestande behandlingar tappar många ork och kraft, då behövs en mångfald av stödinsatser. Dessa ska inte bara fokuserar på det medicinska utan även det psykosociala stödet.

Enligt dokumentet Utvecklingsplan för cancervården inom Sjukvårdsregion Mellansverige är det övergripande målet att cancerdrabbade barn och deras familjer ska påverkas så lite som möjligt av cancersjukdomen och kan leva så normala liv som möjligt under och efter sjukdomsförloppet.

Mot bakgrund av ovanstående önskar jag fråga hälso- och sjukvårdsnämndens (HSN) ordförande följande:

1. Vilka kända brister avseende rehabilitering för unga cancerpatienter finns i Region Gävleborgs utbud?
2. Finns det intresse att initiera ett fördjupande arbete för att identifiera sådana problem avseende rehab som påtalas av Cancerfonden och Ung cancer: psykiska, fysiska och existentiella problem samt om att återgå i studier?
3. I vilken grad bedömer ordf HSN att cancerdrabbade barn och deras familjer kan leva så normala liv som möjligt under och efter sjukdomsförloppet?
4. Är sjukvården i Region Gävleborg organiserad och bemannad för att klara rehabiliteringen av cancerpatienter, i synnerhet unga?

Gävle 2024-01-30

Jan Lahenkorva, S